

Can Rossell de la Muntanya

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Pista direcció a can Farigola o can Voltà.
Alçada: 339

Coordenades:

Latitud: 41.42612247073
Longitud: 1.8645054101944
UTM Est (X): 405120
UTM Nord (Y): 4586684

Classificació

Número de fitxa 08091 - 275
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV - XVI - XVIII - XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Podria col·lapsar si no s'actua aviat per consolidar un dels cossos principals.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de protecció

Observacions protecció: BCIL / Immobile / 8374-I /
Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Sòl de protecció Especial (P.E.I.N. de les Muntanyes de l'Ordal. Xarxa Natura 2000)
Número de fitxa del Catàleg de Patrimoni del POUM E2- 14 dv., 05/06/2015 - 12:00

Data aprovació:

Número inventari Generalitat i altres inventaris

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 43025

Accés

Fàcil

Ús actual:

Residencial - productiu

Titularitat

Privada

Titular:

08090A020000340000ZZ

Fitxes associades:

[Forn de calç de can Rossell](#)

[Font de can Rossell](#)

[Relotges de Sol de can Rossell de la Muntanya](#)

[Alzina de can Rossell](#)

Autoria de la fitxa

Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa:

dt., 28/05/2024 - 21:31

Descripció

El mas es compon de dos volums principals que formen una L, la qual defineix l'extrem sud de l'era murada amb accés mitjançant una porta al mur. L'accés principal al mas per l'edifici principal ubicat al nord del conjunt.

Segons l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic consta de planta baixa, pis i coberta a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana principal, orientada a sud. L'altre cos principal presenta la mateixa configuració, però amb el carener perpendicular a la façana sud establint la disposició en planta de L. El pati està tancat a l'est per un cobert agrícola amb coberta a dues aigües i a l'oest per altres cossos. En el lateral oest del pati, unes escales exteriors proporcionen accés a la zona oest del conjunt, on es troben diferents edificacions agrícoles annexes que s'han desenvolupat progressivament. Aquestes construccions han creat una estructura complexa amb tres patis formats per tres edificacions agrícoles completes i dues parcialment en ruïnes.

Per característiques de l'edifici es pot ressaltar que en general, malgrat que presenta un estat d'amenaça per col·lapse en alguns punts és interessant el fet que conserva molts elements de l'estructura original. Destaca la galeria amb arcs i barana de forja del cos principal ubicat a les golfes, amb així com el gran balcó corregut amb barana de forja (parcialment esfondrat). Al costat del balcó s'observa les restes de què semblarien dos rellotges de sol sobreposats (un rodó i un quadrangular) dels quals només en quedaria un gnòmon. En alguns paraments esfondrats s'observa l'ús de tàpia com a alternativa a la pedra. Un dels patis s'usa actualment com a cobert agrícola.

Tot el conjunt és amenaçat per l'avançat estat d'enrunament de la casa.

Història

L'historiador Ramon Rovira ha realitzat un estudi detallat sobre la història de la masia, traçant la seva documentació més antiga fins a mitjan segle XII. A partir de l'anàlisi de la genealogia de les famílies que han posseït la propietat, Rovira ha reconstruït els esdeveniments històrics associats al lloc.

La història de la propietat de can Rossell de la Muntanya es pot continuar traçant algunes de les toponímies antigues del mateix lloc documentades com Lo Mas de la o sa Joncosa i després can Duran de la

Muntanya. Els orígens del mas de la Joncosa es remunten potencialment al segle XII, com indica una donació al Temple documentada l'any 1142, referint-se a un lloc anomenat *Junchosam* tot i que Rossell no confirma aquesta hipòtesi. En qualsevol cas, una nova referència, document l'any 1393, en el que el senyor de Gelida va establir a Ramon Ginebreda en el mas sa Joncosa. El 1448, Joan Ginebreda de la Joncosa, hereu de can Ginebreda, és mencionat en una reunió del sindicat remença. El 1513, Felip Ginebreda va capbrevar el mas de la Joncosa. A mitjan segle XVI, però es fa un salt a la propietat de la qual Rossell tampoc n'ha pogut confirmar exactament el procés, a partir del qual Francesc Duran de la Muntanya, probablement procedent de can Duran del Puig, va adquirir la propietat. El pas de la família Ginebreda a la família Duran podria haver-se donat a través de línies maternes.

El 1598, Felip Duran de la Muntanya, fill de Francesc, posseïa el mas, com també en la capbreuació de 1623. Elisabet Duran de la Muntanya i Julià-Ferrer, última pubilla que va morir el 1670, i el seu germà, Pere Joan, mort el 1642 sense descendència, són figures clau en la transició de la propietat. El 16 de desembre de 1665, Elisabet Duran va vendre can Duran de la Muntanya a Josep Rossell i Bosc, document que es conserva a la parròquia de Corbera.

Els Rossell, procedents de can Rossell de la Llena i oriünds de Subirats, van establir una nova branca de la família a Gelida. Francesc Rossell i Bosc, rector de Gelida des de 1653 fins a 1683, va facilitar la compra de la propietat pel seu germà Josep, primer Rossell de la Muntanya. Aquesta família va donar lloc a diverses branques a Gelida, incloent-hi cal Maco, cal Perejoanet i cal Quico Fuster. Alguns membres de la família Rossell van servir com batlles i alcaldes de Gelida, destacant-se figures com Josep Rossell de la Muntanya i Peixó en diverses ocasions entre 1741 i 1774, i Josep Rossell de la Muntanya i Amat (1801-1802), entre d'altres.

Bibliografia

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

MOSEGUÍ, Jaume (2024). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Gelida. AJUNTAMENT DE GELIDA. 2024,

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROVIRA, Ramon (1992). "Les arrels medievals del Puig (Gelida)". Programa Festa Major 1993. p 85-89,

ROVIRA, Ramon (2004). Notes de toponímia i camins. Programa Festa Major 2004. pp. 22-27,

ROVIRA, Ramon (2004). "Una aproximació històrica de l'evolució de Gelida". Programa Festa Major 2004. pp. 22-28.

Enllaços d'interès:

[Can Rossell de la Muntanya - Gelida.org](http://CanRosselldeLaMuntanya-Gelida.org)

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Programa Festa Major 2004](#)

